

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Alina Kowalewska
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Kucharska

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2022 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z wniosku A. G.

z udziałem H. S., G. S., B. S. (1)

o zniesienie współwłasności i dział spadku

postanawia:

1. Dokonać podziału majątku wspólnego B. S. (1) i T. S. w skład, którego wchodzi nieruchomość oznaczona numerami geodezyjnymi (...) o powierzchni 0,3400 ha położona w D. gmina M. zapisana w księdze wieczystej (...) zabudowana budynkiem mieszkalnym w zabudowie bliźniaczej oraz budynkiem gospodarczym o wartości 154 554,00 zł i dokonać działu spadku po T. S. w skład, którego wchodzi udział wynoszący 1/2 w nieruchomości wyżej opisanej w ten sposób, że nieruchomość tę przyznać na własność B. S. (1).
2. Zasądzić od B. S. (1) na rzecz G. S. kwotę 25 759,00 zł (dwadzieścia pięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt dziewięć złotych 00/100) z tytułu spłaty jej udziału spadkowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.
3. Pobrać od B. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Giżycku kwotę 1 412,26 zł (jeden tysiąc czterysta dwanaście złotych 26/100) z tytułu poniesionych wydatków.

SSR Alina Kowalewska

S.. I Ns 112/21

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. G. wniosła o dział spadku po T. S. zmarłym dnia 10.02.2008r. Wskazała, że w skład spadku wchodzi nieruchomość zabudowana domem mieszkalnym, zapisana w księdze wieczystej (...) wartości 150.000zł, środki zgromadzone na rachunku bankowym oraz środki zgromadzone w funduszu M. (...). Wnioskodawczyni domagała się przyznania nieruchomości na swoją rzecz i podziału pomiędzy wszystkich spadkobierców środków z rachunku bankowego i funduszu M. (...).

W toku postępowania wnioskodawczyni zmieniła swój wniosek i domagała się podziału majątku wspólnego spadkodawcy T. S. i jego byłej żony B. S. (1) oraz działu spadku po T. S.. Wartość nieruchomości będącej przedmiotem

działu i zniesienia współwłasności wnioskodawczyni określiła na 120.000zł i zaproponowała by spadek został przyznany na rzecz B. S. (1) bez obowiązku spłat na rzecz wnioskodawczyni i uczestnika H. S.. Wniosła by na rzecz G. S. wysokość spłaty ustalić na kwotę 15.000zł.

Uczestniczka postępowania G. S. zgodziła się z wnioskiem o podział majątku wspólnego i dział spadku. Wyjaśniła, że w chwili śmierci spadkodawcy była małoletnia i nie wie jakim majątkiem dysponował jej ojciec. Domagała się ustalenia wartości nieruchomości przez biegłego sądowego.

Uczestnik postępowania H. S. swój udział w spadku zdecydował się przekazać wnioskodawczyni A. G. i zrezygnował z należnej mu spłaty z tytułu udziału w spadku.

Wezwana do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania B. S. (1) zgodziła się na podział majątku wspólnego i dział spadku. Wniosła o przyznanie spadku na jej rzecz bez obowiązku spłat udziałów spadkowych A. G. i H. S. i zobowiązała się do spłaty udziału G. S. w kwocie 25.759zł pomniejszonej proporcjonalnie ośrodki zgromadzone na rachunkach bankowych spadkodawcy i w funduszu M..

Wnioskodawczyni nie oponowała wnioskowi uczestniczki postępowania B. S. (1).

Z tym stanowiskiem zgodził się także H. S..

Sąd ustalił, co następuje:

Spadkodawca T. S. zmarł 10.02.2008r. w P.. Sąd Rejonowy w Giżycku postanowieniem z dnia 13.08.2010r. w sprawie I Ns 314/10 stwierdził, że spadek po T. S. nabyły jego dzieci – A. S., H. S. i G. S. po 1/3części

(dowód: postanowienie z dnia 13.08.2010r. k.37 akt I Ns 314/10).

T. S. w chwili śmierci był rozwiedziony i pozostawał przez okres około 10 lat w nieformalnym związku z A. W.. Wyrok orzekający rozwód uprawomocnił się 10.06.2000r. Z tym dniem ustała wspólność majątkowa małżeńska z B. S. (1)

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 19.05.2000r w sprawie I C 3539/00 k.37 tych akt, zeznania świadka A. W. k. 236).

Spadkodawca i jego była żona B. S. (1) byli właścicielami nieruchomości położonej w D., oznaczonej numerami geodezyjnymi (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym w zabudowie bliźniaczej i stodołą, zapisanej w księdze wieczystej o numerze (...) o aktualnej wartości 154.554zł

(dowód: elektroniczny wydruk treści księgi wieczystej (...) k.118-122, opinia biegłego z zakresu szacowania nieruchomości W. S. k.157-170).

W skład spadku po T. S. wchodzi zatem udział wynoszący 1/2 w tej nieruchomości.

Spadkodawca był członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego M. (...). Na dzień ustania wspólności majątkowej spadkodawca zgromadził na rachunku w M. (...) 58, (...) jednostek rozrachunkowych o wartości ówczesnie 700,11zł. Na dzień otwarcia spadku na rachunku w OFE pozostawało 837, (...) jednostek o wartości 21.626,21zł. Na rachunek ten, po śmierci spadkodawcy, ZUS przekazał 14, (...) jednostek rozrachunkowych. T. S. będąc członkiem M. (...) OFE wskazał imiennie jedną osobę- A. D. uprawnioną w 100% do otrzymania tych środków po jego śmierci. W dniu 26.10.2018r. środki zgromadzone w M. OFE zostały wypłacone na podstawie umowy zawartej między spadkobiercami i B. S. (1), a rachunek został zamknięty

(dowód: pismo (...) SA z dnia 12.08.2021r. k.152 i z dnia 19.01.2022r. k.233).

T. S. był współposiadaczem rachunku bankowego w (...) SA. Drugim posiadaczem była A. W.. Wpływy na rachunku pochodziły z działalności gospodarczej spadkodawcy i dochodów A. W.. Na dzień otwarcia spadku saldo rachunku było ujemne i wynosiło -5.644,10zł. Dług wynikał z kredytu odnawialnego i został spłacony przez A. W.

(dowód: pismo z Banku (...) SA z dnia 16.02.2022r. k.252, zeznania świadka A. W. k.236).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 684 kpc skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd

W skład masy spadkowej po T. S. wchodził udział w nieruchomości, która była objęta wspólnością małżeńską wynikającą z zawartego małżeństwa z B. S. (1). Po rozwodzie nie doszło do podziału tego majątku. Niezbędne więc stało się dokonanie podziału majątku wspólnego byłych małżonków, w skład którego wchodziła nieruchomość położona w D., oznaczona numerami geodezyjnymi (...), zabudowana budynkiem mieszkalnym w zabudowie bliźniaczej i stodołą, zapisana w księdze wieczystej (...).

Na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej T. S. dysponował też jednostkami uczestnictwa w funduszu M. (...). Na ten czas posiadał 58, (...) jednostek rozrachunkowych o wartości 700,11zł. Spadkobiercy i inne osoby uprawnione, w tym uczestniczka B. S. (1) jako była żona, dokonali wypłaty tych należności jak i należności zgromadzonych po ustaniu wspólności zgodnie z zawartą między sobą umową. W tej sytuacji środki te pozostały poza sądowym działem spadku.

Po wyjaśnieniu w toku postępowania zasad rozdysponowania jednostek funduszu M. (...) oraz ustaleniu, że na dzień otwarcia spadku spadkodawca nie miał pieniędzy na rachunku bankowym zaś zadłużenie spadkodawcy z tytułu kredytu odnawialnego związanego z tym rachunkiem zostało spłacone przez A. W., niesporne było między stronami, że w skład spadku po T. S. wchodzi udział 1/2 w zabudowanej nieruchomości położonej w D., zapisanej w księdze wieczystej (...). Wartość tej nieruchomości biegle sądowy W. S. oszacował na 154.554zł. Strony nie kwestionowały ustaleń biegłego.

Sporządzona zgodnie z wiedzą fachową, wnikliwa, wyczerpująca opinia mogła stanowić podstawę do poczynienia istotnych w sprawie ustaleń co do wartości spadku.

Wartość spadku wynosi zatem 77.277zł.

Dokonując działu spadku, sąd - zgodnie z art. 688 kpc - stosuje odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności. Należy zatem rozważyć sposób podziału masy spadkowej z uwzględnieniem art. 211 i art. 212 § 2 kc. W sytuacji, w której wszyscy współspadkobiercy złożą zgodny wniosek co do sposobu zniesienia wspólności majątku spadkowego, sąd wydaje postanowienie odpowiadające treści wniosku, jeżeli projekt podziału nie sprzeciwia się prawu ani zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych (art. 622 KPC). Przeprowadzenie oceny wniosku wyrażającego oczekiwanie przyznania składników majątku spadkowego jednemu spadkobiercy bez spłat lub dopłat na rzecz innych spadkobierców wymaga niewątpliwie zbadania przyczyn, z powodu których aprobują oni takie rozwiązanie.

Strony zgodne były by nieruchomości, w której spadkodawca miał udział stała się w całości własnością B. S. (1)-współwłaścicielki tej nieruchomości. Pozostali spadkobiercy nie byli zainteresowani ani utrzymaniem nieruchomości, ani korzystaniem.

Uczestnik H. S. i wnioskodawczyni A. S. są dziećmi B. S. (1) i ich decyzje co do rozdysponowania swoim majątkiem są oczywiste i powinny być uwzględnione w dziale spadku. Sąd nie orzekł więc o spłacie na rzecz wnioskodawczyni i uczestnika H. S..

Należna uczestnicze postępowania G. S. spłata, stosunkowo do wysokości jej udziału w spadku, wynosi 25.759zł.

Jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznacza termin i sposób ich uiszczenia. Bierze tu pod uwagę całokształt okoliczności, w tym interes wszystkich współwłaścicieli, możliwości majątkowe zobowiązanego i potrzeby uprawnionego, charakter rzeczy, liczbę współwłaścicieli, wielkość spłat lub dopłat. Sąd może rozłożyć zasądzone świadczenie na raty. Termin uiszczenia rat stosownie do art. 212 § 3 k.c. nie może przekraczać 10 lat. Przy rozkładaniu spłaty na raty rozwadze winny podlegać wszelkie okoliczności danej sprawy, w tym dotyczące zobowiązanego do spłaty i jego sytuacja majątkowa, finansowa, rodzinna ale także sytuacja osoby uprawnionej.

W przedmiotowej sprawie B. S. (1) domagała się rozłożenia spłat należnej G. S. na 10 miesięcznych rat. Nie wskazała jednakże okoliczności, które miałyby uzasadniać jej wniosek i w konsekwencji decyzję sądu w tym względzie. Z okoliczności ujawnionych w sprawie wynika jedynie, że uczestniczka pracuje za granicą. Tymczasem uprawniona do spłaty G. S. jest osobą uczącą się, a jej jedynym źródłem utrzymania jest stosunkowo niewysoka renta rodzinna w kwocie 1184,30zł. Spłata z tytułu udziału w spadku ma więc dla niej duże znaczenie. Ponadto aktualna sytuacja ekonomiczna, w tym rosnąca inflacja, nie sprzyja- z punktu widzenia uprawnionego do spłaty- odraczaniu w czasie realizacji zobowiązania. Nie bez znaczenia także jest, że B. S. (1) od dawna powinna liczyć się z koniecznością rozliczeń finansowych z tytułu podziału majątku wspólnego, wszak rozwód został orzeczony w 2000r. a otwarcie spadku nastąpiło w 2008r. Od 20.09.2021r. znana była uczestniczce wartość nieruchomości, a w listopadzie 2021r. zadeklarowała ona chęć przejęcia majątku wspólnego na własność z obowiązkiem spłaty G. S.. W tym stanie rzeczy powinna być przygotowana do spłaty.

Mając powyższe na uwadze sąd na podstawie cytowanych wyżej przepisów orzekł, jak w sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania sąd orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c., uznając, iż brak jest przesłanek do zastosowania § 2 zd. 1 in fine lub 3 tegoż artykułu. Zainteresowani zgodni byli w sprawie nie tylko co do zasady, ale nawet co do sposobu podziału masy spadkowej. Osoby bezpośrednio zainteresowane- B. S. (2) i G. S. prezentowały rozbieżne stanowiska co do wysokości spłaty a przez to wartości nieruchomości. W tym stanie rzeczy konieczna była opinia biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości, której koszt sporządzenia wyniósł 2.773,97zł. Wydatek ten poniósł Skarb Państwa. Wobec zwolnienia G. S. od ponoszenia tych kosztów, sąd połową tej kwoty obciążył W. B. S. (1) pobierając kwotę 1.412,26zł na rzecz Skarbu Państwa w myśl art.113 ust.1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

SSR Alina Kowalewska